

Néhány száz méterrel távolabb az Erkel háztól ugyancsak márványtábla jelzi Mezei Mária, a neves színésznő egykori lakóházát. Ő itt töltötte élete utolsó éveit és teste a budakeszi temetőben talált végső nyugalmat.)

A tárlat ünnepélyes megnyitásakor a könyvtár igazgatója, Béresné Dávid Magdolna köszöntötte a megjelenteket. Bereczky Erzsébet tanárnő ihletett zeneszólója a kellő hangulatot teremtette meg a látni- valókhöz, amelyeket megnyitó szavak kíséretében az anyagot válogató Arató Antal ismertette. Beszél az ex libris eredetéről, jelentőségéről, majd tablónként haladva méltatta a kiállított anyagot, megemlékezve a 20. század elhunyt nagy magyar grafikusairól /Diskay Lenke, Fery Antal, Kékesi László, Perei Zoltán, Stettner Béla, Varga Nándor Lajos/, akik nagyban hozzájárultak a magyar ex libris nemzetközi megbecsüléséhez. Örömmel állapította meg, hogy magas színvonalú alkotásokkal szerepelnek itt a romániai magyar művé- szek, felhívva a figyelmet Bálint Ferenc, Deák Ferenc, Hervai Katalin, Vincze László lapjaira.

Megnyitójában néhány érdekes ex librisre külön is utalt. Ilyen az a kisgrafika, melyet a Magyar Köztársaság által 1947-ben az erdélyi Bolyai Egyetem részére aján-dékozott kötetekbe ragasztottak be. Az Egyesült Államokban élt *Petry Béla* ex librisei a magyar kisgrafikát gazdagították. *Vermes Júlia*, Svájcban élő gyűjtő Bartók és Kodály emlékére készült ex libriseit belga művész, Hedwig Pauwels karcolta rézlemezbe. A beregszászi *Dalmay Árpád* Ady-emléklapját orosz művész készítette, ékes példaként a kisgrafika népeket, országokat összekötő szerepének.

A kiállítás ízlésesen elrendezett anyaga számszerint 134 darab kisgrafika 19 tablón került a falakra.

A legtöbb mű a magyar fametszés felejthetetlen mesterét, *Fery Antalt* képviselte. A könyvtár az eseményre néhány oldalas katalógust készített, amely-

Sárkány Győző szitanyomata, S

A nyitóünnepség végén a jelenlevők a rendező könyvtár vezetőjének figyelmességéből finom vörösborral koccintottak, a szívvel-lélekkel, szakszerűen megrendezett tárlat élményével gazdagabban.

A KBK Egyesületet dr. Mayer József és felesége, valamint e sorok írója képviselte. A vendégszerető házigazdák számukra azt is lehetővé tették, hogy "müsonon kívül" megtekintsék a város helytörténeti gyűjteményét. A könyvtár közelében lévő épület egyik helyiségében a Budakeszin egykor élt földműves lakosság használati tárgyait, szerszámaikat állították ki. A másik szobában az Erkel-család itteni tartózkodásának dokumentumait őrzik. Természetszerűleg kellő hangsúlyt kap itt a nagy magyar zeneszerző egykori munkássága is.

Soós Imre

HOMMAGE AN DEIDESHEIM

Ürmös Péter tárlata Németországban

A németországi Deidesheimben június 3-án nyílt meg Ürmös Péter grafikusművész kiállítása. A francia határ közelében található Deutsche Weinstrasse régió kisvárosában, a pünkösdi ünnepségsorozathoz kapcsolódóan, a *Helga Mehringer Galériában* a város polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket. Ezt követően *Wolfgang Diehl*, landaui művészettörténész mondott megnyitóbeszédet, azaz tárlatismertetésnek is beillő előadást, különös tekintettel a tematikai és műfaj történeti érdekességekre. Amint a bevezetőben mondta:

"Egy nemzetközi művészvilág Tokiótól Koppenhágáig szervezi kiállításait, ami a legtöbb művész barát számára, főként Németországban, alig ismert. Ennek keretében e kiállítás számára sajátos helyet találtak Deidesheimben, ahol most Ürmös Péter grafikus művésszel ismertetnek meg bennünket, aki főként ex libris-művészként ismert. A kisgrafikusok nemzetközi művészvilága és az ex-libris művészet ma nem csupán

egy megbecsülést érdemlő hagyományt folytat új utakon, hanem megvan saját szükségszerűsége és törvényszerűsége is. E kisformátumú grafikának minden művészi szabadság mellett, majdnem mindig tárgyi magva van, hiszen a művész által választott, vagy a rendelő által megadott témát dolgoz fel. Ezért találhatunk rendkívül sokféle tematikus csoportosítást a motívumgyűjteményekben..."

Ezt követően W. Diehl ismertette a megjelentekkel Ürmös Péter életútját és művészi pályáját. Különösen az általa használt alkalmazott grafikai technikák sokféleségét emelte ki, hiszen e műfajban a technikák ismerete a döntő. Ezért volt látható e tárlaton is fa-és linómetszet, rézkarc, hidegtű és akvatinta, litográfia és az egyes elemek ötvöze is, a vegyes technika. Majd Ürmös Péter kiállított műveit vette nagyító alá. Ugyanis a tárlaton bemutatott művek három csoportba sorolhatók. Az elsőben síknyomású grafikai sorozat mutatja be a város nevezetes épületeit, helyi érdekességeit

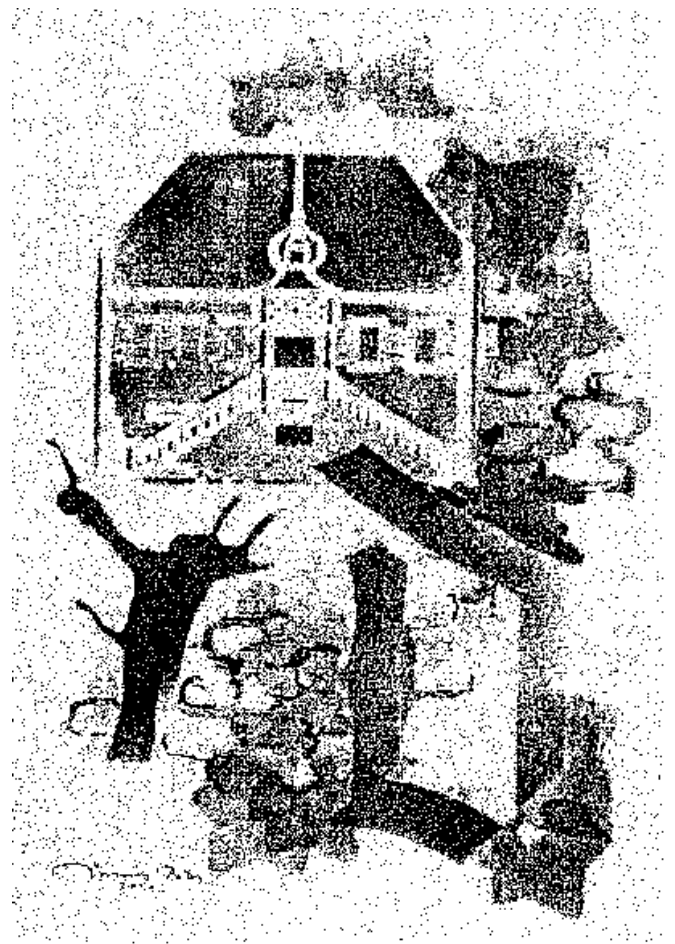
Hommage an Deidesheim címmel. A második rész szintén városrészleteket mutat be, a hagyományos akvarell-technikával. A harmadik csoport pedig a művész külföldi biennálékon szerepelt grafikáiból nyújtott válogatást.

Az előadó különösen az erre az alkalomra készült sorozatát emelte ki a vedégszereplő művészek:

"E kiállítás igazi csúcspontja nem is az exlibris-művész bemutatása, hanem a *Hommage an Deidesheim* sorozat, amelyben a Deidesheim szó minden egyes betűjével egy-egy deidesheimi látványosság grafikailag jól visszatükrözött ábrázolása ötvöződik. A vegyes technikával készült ciklusban a művész papírsablonnal dolgozik, az először strukturális alapot akvarelltechnikával díszíti. Az eredmény izgalmas és sokatmondó, és kijelenthetem, hogy itt a grafikai technika és a nyomdatechnika háttérében magas technikai tudás rejlik. A lapok egyazon szinten mutatják be az akadémiai grafikust a színalkotóval, amelyek közülük, hogy ennek így és nem másként kell lenniük. A Deidesheim szó így, ebben a teljesen egyéni kifejezési formában új grafikai dimenziót nyert. A kiállítás címe "tisztelet" sok mindenért. Hommage a művészért, sokoldalúságáért és technikai tudásáért, magukért a technikákért, amelyekkel izgalmas találkozni, Mehringer asszonyért, aki a művészt bizonyos értelemben Pfalz számára felfedezte. Vegyük az Hommage-t komolyan és tiszteljük a művészetet, Deidesheimet, mert megéri újra és újra hódolni mindannyiuknak."

A nagy ünnepélyességgel rendezett és nagy sikerrel zárult kiállítást augusztus 31-ig láthatta az érdeklődő közönség. Ürmös Péternek pedig gratulálunk a KBK tagjainak nevében is a szép külföldi elismeréshez.

K.Z.

Ürmös Péter: *Deideshelm*, vegyes technika

Ürmös Péter linómetszetei, X3